

ΕΝΟΤΗΤΑ 2

Αναλφαβητισμός

A1.

- α. Λειτουργικός ή μερικός αναλφαβητισμός
- β. Ψηφιακός αναλφαβητισμός
- γ. Πολιτισμικός/κοινωνικός αναλφαβητισμός
- δ. Οργανικός ή απόλυτος αναλφαβητισμός

A2.

στοιχειώδης - β, υστέρηση - γ, ευάλωτος - β, περιθωριοποίηση - γ, χειραγώγηση - α, επιμορφώνομαι - β, αμάθεια - α, εγγραμματισμός - γ, τροχοπέδη - α, δεξιότητα - γ

A3.

1 - ζ, 2 - δ, 3 - η, 4 - ι, 5 - γ, 6 - α, 7 - θ, 8 - ε, 9 - στ, 10 - β

B1.

Οι συνέπειες του αναλφαβητισμού δεν πρέπει να **υποτιμώνται**. Η υποβάθμιση του βιοτικού επιπέδου, που προάγει το φαινόμενο του αναλφαβητισμού, δεν **συνάδει** με την πρόοδο και την εξέλιξη του ανθρώπου. Ο αναλφάβητος συχνά **απομονώνεται** ή νιώθει εσωστρεφής και αποκλεισμένος από κοινωνικά και πολιτικά δρώμενα και πλημμυρίζεται από συναισθήματα **κατωτερότητας**. Επιπλέον, περιορίζεται το **φάσμα** εργασιών, στο οποίο μπορεί να ανταποκριθεί και δεν είναι λίγες οι φορές που το άτομο εξαρτάται από άλλους. Επομένως, ο αναλφαβητισμός δεν είναι παρά **τροχοπέδη** στην ανάπτυξη κάθε τομέα. Για την καταπολέμηση του προβλήματος, χρειάζεται η **ευαισθητοποίηση** και κινητοποίηση τόσο των κρατικών φορέων όσο και η εξατομικευμένη **συνεισφορά**. Η απαγόρευση της παιδικής εργασίας θα είναι σωτήρια, όπως και η οικονομική ενίσχυση των ασθενέστερων τάξεων και λαών, αλλά και η ενίσχυση ακριτικών και αγροτικών περιοχών. Είναι γεγονός πως η πιο **διαδεδομένη** αιτία εγκατάλειψης του σχολείου είναι η οικονομική **ανέχεια**.

B2.

Αδολεσχία: φλυαρία, πολυλογία, **μορφώσουν**: αποδώσουν, **προσλαμβάνει**: δέχεται, **ευάρεστες**: ευχάριστες, **παρακάμπεται**: παραμερίζεται, **ηγεμονεύουν**: επικρατούν κυριαρχούν, εξουσιάζουν, **βοά**: φωνάζει, κραυγάζει, **μεταρρυθμίσεις**: αλλαγές

B3. α.

Ο λειτουργικός αναλφαβητισμός μπορεί να είναι αποτέλεσμα και της υψηλής εξειδίκευσης, εξαιτίας της οποίας παραμελούνται οι γενικές γνώσεις, όπως και παρενέργεια της τεχνολογίας, μέσω της οποίας (ή με την οποία) εισάγονται ταχύτητες και αυτοματισμοί στην καθημερινότητα.

B3. β. Σύμφωνα με έρευνα του Εθνικού Κέντρου Βιβλίου το νήμα του αναλφαβητισμού κόβεται πρώτα από τις γυναίκες, καθώς αποτελούν το 73,5% των απόλυτα αναλφάβητων, ενώ στους άντρες το ποσοστό φτάνει το 26,5%. Αυτό το ενισχύει η παρουσία κοινωνικών ανισοτήτων, ακόμα και στον 21ο αιώνα.

B3. γ. Στην Ινδία ο στόχος της κυβέρνησης είναι να καταπολεμηθεί ανάμεσα στους νέους ενήλικους άνδρες και γυναίκες ο αναλφαβητισμός μέχρι το 2030. Μια τραγική πραγματικότητα αποκαλύπτεται από τους αριθμούς, καθώς βασικές δεξιότητες ανάγνωσης και γραφής δεν έχουν ακόμη αποκτηθεί από περίπου 750 εκατομμύρια άτομα άνω των 15 ετών.

B4. α.

Πράγματι, είναι άδικο....

πάντα οι μεγάλοι πιστεύουν...από εκείνους/αυτούς.

(Αυτοί) οι μεγάλοι λειτουργικά αναλφάβητοι είναι πραγματικά χαμένοι από χέρι...

B4. β.

Η ψηφιακή γνώση είναι από τις αρχές της πολύ σημαντική, αν **είμαστε** πχ. **σπουδαστές, μαθητές**, όμως θα είναι ακόμα σημαντικότερη, όταν **εισαχθούμε** στον επαγγελματικό κόσμο. Στον εργασιακό χώρο θα **μας** ζητηθεί να **έχουμε** αλληλεπίδραση με άτομα σε ψηφιακή βάση, **να κάνουμε χρήση** πληροφοριών/**χρησιμοποιούμε πληροφορίες** και **να αναπτύσσουμε νέες ιδέες και προϊόντα** συνεργατικά. Πάνω από όλα θα πρέπει να **διατηρήσουμε** την ψηφιακή **μας** ταυτότητα και ευζωία, καθώς το ψηφιακό τοπίο θα συνεχίζει να αλλάζει με γρήγορους ρυθμούς.

Γ1.

Οι ηλικιωμένοι «εξωγήινοι» μαθαίνουν να σερφάρουν!

Γ2.

Ο αναλφαβητισμός αποτελεί ένα από τα σοβαρότερα κοινωνικά προβλήματα, με **εκτεταμένες συνέπειες** τόσο για το άτομο όσο και για την κοινωνία συνολικά. Ένα άτομο που δεν μπορεί να διαβάσει ή να γράψει στερείται βασικών εργαλείων για την επικοινωνία, την ενημέρωση και την προσωπική του ανάπτυξη. Ως **απόρροια**, η έλλειψη αυτών των δεξιοτήτων καθιστά δύσκολη την εύρεση εργασίας, την επαγγελματική ανέλιξη και την ενεργό συμμετοχή στη δημοκρατική ζωή. **Ανησυχητικές** είναι οι επιπτώσεις σε κοινωνικό επίπεδο. Ο αναλφαβητισμός **επιφέρει** φτώχεια, ανεργία και κοινωνική περιθωριοποίηση. Οι αναλφάβητοι πολίτες συχνά δεν έχουν πρόσβαση σε ποιοτική εκπαίδευση, υπηρεσίες υγείας ή ακόμα και βασικές πληροφορίες, **γεγονός που διευρύνει** τις κοινωνικές ανισότητες. Απότοκος των όσων έχουν αναφερθεί είναι να περιορίζεται η παραγωγικότητα και η οικονομική ανάπτυξη μιας χώρας, καθώς το ανθρώπινο δυναμικό δεν αξιοποιείται πλήρως. Είναι **εμφανής** η αρνητική επίδραση του αναλφαβητισμού και σε άλλους τομείς. Ο αναλφαβητισμός **επηρεάζει** την ψυχική υγεία, δημιουργώντας αισθήματα ντροπής, απομόνωσης και χαμηλής αυτοεκτίμησης. Είναι, **επομένως**, απαραίτητο να ενισχυθούν οι εκπαιδευτικές πολιτικές, με έμφαση στη δια βίου μάθηση και στην πρόσβαση όλων στην εκπαίδευση, ώστε να αντιμετωπιστεί το φαινόμενο αυτό αποτελεσματικά και δίκαια.

Δ1.

1 - Λ, 2 - Σ, 3 - Σ, 4 - Λ, 5 - Σ, 6 - Σ, 7 - Λ, 8 - Σ, 9 - Σ, 10 - Λ

Δ2. α.

Τύπος αφηγητή: Ομοδιηγητικός και αυτοδιηγητικός.

Αιτιολόγηση απάντησης: Ο τύπος του αφηγητή είναι ομοδιηγητικός, γιατί συμμετέχει στην ιστορία και αφηγείται σε α' ενικό ρηματικό πρόσωπο (Πέντε χρόνια αφότου έφτασα στην Ελβετία, μιλώ τα γαλλικά, όμως δεν τα διαβάζω.). Επειδή η αφηγήτρια είναι και πρωταγωνίστρια (αυτοβιογραφικό έργο), ο τύπος του αφηγητή είναι και αυτοδιηγητικός.

Δ2. β.

α. Αφήγηση

Χωρίο: Πέντε χρόνια αφότου έφτασα στην Ελβετία, μιλώ τα γαλλικά ... Δεν ξέρω πώς μπόρεσα να ζήσω χωρίς διάβασμα επί πέντε χρόνια.

Λειτουργία: Μέσω της αφήγησης πραγματοποιείται το ξετύλιγμα της ιστορίας, μαθαίνουμε τον τόπο, τον χρόνο, τα πρόσωπα και τα γεγονότα. Είναι το δυναμικό μέρος της ιστορίας.

Β. Διάλογος

Χωρίο: - Μιλάτε πολύ καλά γαλλικά. Γιατί βρίσκεστε στο τμήμα των αρχαρίων;

- Δεν ξέρω ούτε να διαβάζω ούτε να γράφω, Είμαι αναλφάβητη.

Λειτουργία : Ο διάλογος προσδίδει ζωντάνια, θεατρικότητα, αμεσότητα και αληθοφάνεια. Μέσω αυτού αναδεικνύονται οι χαρακτήρες, το ήθος, οι σκέψεις και τα συναισθήματά τους.

Δ2. γ.**1. Επίμονη**

Αιτιολόγηση: Δεν εγκαταλείπει την προσπάθεια να μάθει ξανά να διαβάζει, παρόλο που ξεκινά από το μηδέν στα 26 της χρόνια.

2. Αισιόδοξη

Αιτιολόγηση: Πιστεύει ότι μπορεί να βελτιωθεί και να ξεπεράσει τις δυσκολίες, βλέποντας τη μάθηση ως στοίχημα και ευκαιρία.

3. Φιλομαθής

Αιτιολόγηση: Δείχνει πάθος για τη γνώση και τα βιβλία, φτάνοντας να γίνεται «μανιώδης αναγνώστρια του λεξικού».

[Εναλλακτικά: **Αγωνιστική** → Παλεύει ενάντια στις δυσκολίες της ξενιτιάς και της γλωσσικής αποξένωσης με θάρρος και επιμονή, **Αυτοδύναμη** → Δεν περιμένει βοήθεια, αλλά αναλαμβάνει μόνη της την ευθύνη της μάθησης, **Δημιουργική** → Μετατρέπει την αδυναμία της σε έμπνευση και τελικά γράφει σε μια ξένη γλώσσα, αποδεικνύοντας τη δύναμη της ψυχής και της φαντασίας.]

Δ3.

Η αφήγηση με έκανε να σκεφτώ ότι ο αναλφαβητισμός δεν αφορά μόνο την άγνοια γραφής και ανάγνωσης, αλλά και την απώλεια μιας βασικής ικανότητας επικοινωνίας, κατανόησης και σύνδεσης με τον κόσμο. Μέσα από την εμπειρία της συγγραφέως, αντιλαμβάνομαι πόσο σημαντικό είναι το δικαίωμα στη γλώσσα και στη μόρφωση, καθώς και πόση δύναμη χρειάζεται για να το ξανακερδίσει κάποιος σε ξένο τόπο.

Ε1.

1. κήρυγμα
2. μηνύματα
3. Οφείλω
4. ωφελεί
5. οτιδήποτε
6. πληροί
7. σύμπνοια
8. συμπόνια
9. συνωμοσία
10. συνδυασμός

ΣΤ.

- α. μητέρα